

Original Article (Qualitative)

Identifying the effective factors to improve the level of Arabic language

Mahammad Jafar Asghari¹ , Mohammad Aslam Raiesi²

1- Assistant Professor of Arabic Language and Literature at Vali Asr University, Rafsanjan, Iran

2- Masters student in the field of Arabic language and literature, Faculty of Foreign Languages, Vali Asr University (AJ), Rafsanjan, Iran

Receive:

08 November 2024

Revise:

05 December 2024

Accept:

02 January 2025

Keywords:

Improving the level of the Arabic language, Teaching methods, learning, Enthusiasm and participation, Strengthening thinking skills

Abstract

The aim of this study is to identify effective factors for improving the level of Arabic language lessons (case study: high school students in Kerman city). The research method is applicable in terms of its purpose and qualitative in terms of its implementation method, with a content analysis approach. The statistical population of the study includes 15 managers, teachers, and experts in this field. The sample size was determined using the theoretical sampling method, and the interviews continued until theoretical saturation was achieved. Semi-structured interviews were used to collect information. Content analysis and MAXQDA software were used to analyze the data. The research findings showed that first; the desired codes were extracted using the sub- and main categorization method. Based on the content analysis process, 47 sub-categories and 9 main categories were identified and categorized during the coding stages. The results indicate that the use of innovative, creative and technologically-based methods can affect the level of learning Arabic and improve students' language skills by arousing curiosity, enthusiasm and participation.

Please cite this article as (APA): Asghari, M. J. and Aslam Raiesi, M. (2025). Identifying the effective factors to improve the level of Arabic language. *Management and Educational Perspective*, 7(1), 361-375.

<https://doi.org/10.22034/jmep.2025.485098.1434>

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business. This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Publisher: Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business

Corresponding Author: Mohammad Aslam Raiesi

Email: aslam5259738@gmail.com

Extended abstract

Introduction

In the era of globalization and intercultural communication, Arabic language skills are an advantage that can be effective in the future career and professional life of individuals. By understanding effective teaching methods; challenges ahead; and strategies to improve students' language competence, teachers can improve the quality of Arabic language learning (Fathoni, 2021). By analyzing effective teaching methods, schools can optimize the use of existing resources and design programs tailored to the needs and abilities of students. In addition, language improvement strategies can be developed and applied effectively by understanding the challenges that students face. By improving the quality of Arabic learning, students will have better skills in communicating in Arabic, understanding Arabic texts, and accessing and contributing to valuable Arabic knowledge and literature (Nahar et al, 2021).

Research-based education is also an approach to improving students' language skills, which provides students with participation in group work, a deeper understanding of the course material, and the connection of new knowledge content with life inside and outside the school for learners. In research-based learning, an individual, motivated by the need to improve their skills, engages in voluntary practical learning in interaction with others. In other words, research-based education is a measure to ensure the flow of preparation in the transition period in terms of practice (Hamdy et al, 2023). Based on the research-based strategy, the task of the Arabic teacher in the scientific process is not only to transfer information; rather, he must teach the student how to think and how to learn by providing the desired learning situation. In fact, by specifying goals, properly organizing the educational environment, and implementing appropriate teaching methods, learning and acquiring the necessary skills for learners occurs spontaneously. In addition, the integration of technology can be an effective tool for improving language proficiency. The use of mobile applications, online learning platforms, and online resources can give students broader access to educational materials, interactive exercises, and practical activities. Technology can enrich students' learning experiences and encourage them to actively participate (Ulya et al, 2022.)

Based on the above materials and the existence of many challenges in learning Arabic for students, the present study aims to identify effective factors for improving the level of Arabic language lessons for high school students in Kerman. The main research question is: What are the effective factors for improving the level of Arabic language lessons?

Theoretical Framework

Improving the Level of Arabic Language Teaching

In the era of globalization, there are many opportunities and challenges in improving the level of Arabic language in the education process (Shorman et al, 2022). Globalization has opened doors to intercultural interaction and the need to master Arabic as one of the international languages used in various fields, including diplomacy, business, media, and academia. In this context, schools and universities play a pivotal role in meeting these needs and producing graduates with proficiency in Arabic. One of the opportunities in the process of improving the level of Arabic language in higher education is easier access to rich educational resources, such as textbooks, online educational materials, software, and other tools (Mustapa et al, 2022).

Pratama et al, (2024) stated in a study that schools should adapt the content of the curricula to current needs and developments; such as preparing students to communicate in an international language, namely Arabic, especially in the era of the 4.0 industrial revolution. Unfortunately, classical methods are often still used in teaching Arabic in Islamic schools.

The results of this study showed that the use of modern methods and technological tools for teaching Arabic has a significant impact on improving student learning.

Mollaie & Aslam Raiesi (2024) studied the evaluation of Arabic language teaching in higher education based on the Kirkpatrick model in Tehran higher education institutions. The findings of the study showed that the components of evaluating the effectiveness of education, including response, learning, and results, are able to predict the effectiveness of Arabic language teaching in higher education based on the Kirkpatrick model. Based on the findings of the study, Arabic language teaching in Tehran higher education institutions is at a desirable level in terms of response, learning, and results.

Research Methodology

The research method is applicable in terms of its purpose and qualitative in terms of its implementation, with a content analysis approach. The statistical population of the research includes 15 managers, teachers, and experts in this field. The sample size was conducted using the theoretical sampling method and the interviews continued until theoretical saturation was achieved. A semi-structured interview was used to collect information.

Research Findings

Content analysis and MAXQDA software were used to analyze the data. The research findings showed that first; the desired codes were extracted using the sub- and main categorization method. Based on the content analysis process, 47 sub-categories and 9 main categories were identified and categorized during the coding stages. The results indicate that the use of innovative, creative and technologically-based methods can affect the level of learning Arabic and improve students' language skills by arousing curiosity, enthusiasm and participation.

Conclusion

The present study was conducted with the aim of identifying effective factors for improving the level of Arabic language lessons (case study: high school students in Kerman city). The results of this study are consistent with the results of Pratama et al, (2024), Mollaie & Aslam Raiesi (2024), Kavusi & Saliminijad (2023), Hasibuan & Jundi (2023), Leleparry et al, (2023), Kamalia et al, (2022), Fatemidust (2020), and Taghizadeh (2020). Fatemidust (2020) stated that using appropriate planning and design of education, motivation, creating a favorable atmosphere and effective communication, and responding to the special needs of students, using modern technologies, strengthening inference skills, strengthening thinking skills, listening well, reading well, asking questions well, brainstorming, exploratory method, problem-based method, units and games, etc. are related to implementation that is appropriate to the attractiveness of the Arabic lesson.

Suggested ways to promote attractive and active teaching methods from the perspective of this research include:

- 1- Adequate knowledge of teachers about various types of active and attractive methods
- 2- Providing a suitable platform for implementing active methods in terms of opportunities, sufficient facilities, and arranging appropriate programs and situations
- 3- Encouraging and activating teachers to employ and use attractive and active methods
- 4- Providing up-to-date and easy access to relevant materials and resources

علمی پژوهشی (کیفی)

شناسایی عوامل موثر جهت ارتقای سطح درس زبان عربی

محمدجعفر اصغری^۱ ID، محمد اسلم رئیسی^۲ ID

۱- استادیار رشته زبان و ادبیات عربی، دانشگاه ولی عصر (عج)، رفسنجان، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات عربی، دانشکده زبان های خارجی، دانشگاه ولی عصر (عج)، رفسنجان، ایران

چکیده

هدف این پژوهش شناسایی عوامل موثر جهت ارتقای سطح درس زبان عربی (مورد مطالعه: دانش آموزان متوسطه شهر کرمان) می باشد. روش پژوهش با توجه به هدف آن، کاربردی و از حیث شیوه اجرا، کیفی، با رویکرد تحلیل محتوا می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل ۱۵ نفر از مدیران، معلمان و خبرنگاران این حوزه می باشد. حجم نمونه با روش نمونه گیری، نظری انجام شد و مصاحبه ها تا دستیابی به اشباع نظری ادامه داشت. برای گردآوری اطلاعات از مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از تحلیل محتوا و نرم افزار MAXQDA استفاده گردید. یافته های پژوهش نشان داد ابتدا با استفاده از روش مقوله بندی فرعی و اصلی؛ کدهای مورد نظر استخراج شدند. براساس فرایند تحلیل محتوا، طی مراحل کدگذاری ۴۷ مقوله فرعی و ۹ مقوله اصلی شناسایی و دسته بندی شدند. نتایج حاکی از این است استفاده از روش های نوین، خلاقانه و بهره مند از ابزارهای فناورانه می تواند با برانگیختن حس کنجکاوی، اشتیاق و مشارکت دانش آموز بر میزان یادگیری درس عربی و ارتقای سطح زبانی آن ها تأثیر گذار باشد.

تاریخ دریافت: ۱۸ آبان ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۵ آذر ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۳ دی ۱۴۰۳

کلید واژه ها:

ارتقای سطح زبان عربی، شیوه های آموزش، یادگیری، اشتیاق و مشارکت، تقویت مهارت تفکر

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): اصغری، محمدجعفر و اسلم رئیسی، محمد. (۱۴۰۴). شناسایی عوامل موثر جهت ارتقای سطح درس زبان عربی. فصلنامه مدیریت و چشم انداز آموزش، ۷(۱)، ۳۶۱-۳۷۵.

<https://doi.org/10.22034/jmep.2025.485098.1434>

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business. This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

ناشر: مرکز پژوهشی مطالعات مدیریت منابع و کسب و کار دانش محور

نویسنده مسئول: محمد اسلم رئیسی

ایمیل: aslam5259738@gmail.com

مقدمه

در عصر جهانی شدن و ارتباطات بین فرهنگی، مهارت‌های زبان عربی از مزایایی است که می‌تواند در آینده شغلی و حرفه‌ای افراد مؤثر باشد. معلمان با درک روش‌های تدریس مؤثر، چالش‌های پیش رو و راهکارهای ارتقای شایستگی زبانی دانش‌آموزان، می‌توانند کیفیت یادگیری زبان عربی را بهبود بخشند (Fathoni, 2021). با تجزیه و تحلیل روش‌های تدریس مؤثر، مدارس می‌توانند استفاده از منابع موجود را بهینه کرده و برنامه‌هایی را متناسب با نیازها و توانایی‌های دانش‌آموزان طراحی کنند. علاوه بر این، راهبردهای ارتقای سطح زبانی را می‌توان با درک چالش‌هایی که دانش‌آموزان با آن روبرو هستند، توسعه داد و به طور مؤثر به کار برد. با بهبود کیفیت یادگیری عربی، دانش‌آموزان مهارت‌های بهتری در برقراری ارتباط به زبان عربی، درک متون عربی و دسترسی و کمک به دانش و ادبیات ارزشمند عربی خواهند داشت (Nahar et al, 2021). این تحقیق برای کشف روش‌های مختلف تدریس و استراتژی‌ها برای ارتقای سطح زبانی دانش‌آموزان ضروری است. با درک عمیق‌تر از این موضوع، مدارس می‌توانند به نوآوری و ارتقای آموزش زبان عربی ادامه دهند تا فارغ‌التحصیلان شایسته تربیت کنند. با توجه به اهمیت و ارزش پرورش در درس عربی و نقش کلیدی آن در جریان یادگیری و همچنین کارکردهای مختلف پرورش در این دروس مانند کسب اطلاعات، کنترل تعامل، ایجاد علاقه و کنجکاوی به مباحث زبان عربی، تشخیص و تعیین نگرش‌ها، احساسات و علایق طرف مقابل، به حداکثر رساندن فعالیت طرف مقابل، تشویق تفکر انتقادی و ارزیابی، تشویق دانش‌آموزان به ابراز نظر در مورد پاسخ‌ها سایرین و جلب توجه آنان از طریق پرسش‌های غیرمترقبه، نظام آموزشی باید بتواند فراگیران را به مهارت‌های پرورشگری در درس عربی دوره متوسطه مجهز نماید (Rahmi et al, 2024).

بحث گروهی نیز از جمله موثرترین راهکارهای ارتقای سطح زبان دانش‌آموزان است که ضمن آنکه به کمترین امکانات نیازمند است، در بیشتر مقاطع تحصیلی قابل اجرا است و عامل خلاقیت، کشف استعدادها، تقویت قدرت رهبری، تقویت توان استدلال و گفت‌وگو، جذابیت یادگیری و مانند آن در درس عربی است (Husein et al, 2023). در این رویکرد دانش‌آموز هم شنونده و هم گوینده است و گفت‌وگوی عربی شاگردان هدفمند طراحی شده و با نظم خاصی پیش می‌رود. به‌منظور استفاده لازم از بحث، موضوع کاملاً مشخص و معین است و چنانچه موضوع مورد علاقه عموم شرکت‌کنندگان نباشد، افراد با انگیزه لازم آن را دنبال نخواهند کرد. در بحث گروهی، افراد دیدگاه‌های خود را در مورد موضوعی به زبان عربی مطرح کرده و با تحلیل ساده و متکی بر استدلال‌های علمی، از دیدگاه خود حمایت می‌کنند (Wijaya et al, 2023). آموزش پژوهش محور نیز از رویکردهای ارتقا دهنده سطح زبانی دانش‌آموزان است که مشارکت دانش‌آموزان در کار گروهی، درک عمیق‌تر مطالب درسی، ارتباط محتوای دانش‌های جدید با زندگی داخل و خارج از مدرسه را برای فراگیران به همراه دارد. در یادگیری پژوهش محور، فرد با انگیزه‌ی ارتقای مهارت‌های مورد نیاز خود، در تعامل با سایرین، به یادگیری عملی داوطلبانه مبادرت می‌نماید، به عبارت دیگر آموزش پژوهش محور، تدبیری برای حصول اطمینان از جریان آمادگی در دوره انتقال از نظر عمل است (Hamdy et al, 2023). بر مبنای راهبرد پژوهش محور، وظیفه معلم عربی در فرایند علمی تنها انتقال اطلاعات نیست؛ بلکه وی باید با فراهم آوردن موقعیت مطلوب یادگیری، چگونه اندیشیدن و چگونه آموختن را به دانش‌آموز یاد دهد. در واقع، با مشخص نمودن هدف‌ها، سازماندهی درست محیط آموزشی و اجرای شیوه‌های مناسب آموزشی، یادگیری و کسب مهارت‌های لازم برای

فراگیران خودبه خود صورت می‌گیرد. علاوه بر این، ادغام فناوری می‌تواند ابزار موثری برای بهبود سطح زبانی باشد. استفاده از برنامه‌های کاربردی تلفن همراه، پلت فرم‌های یادگیری آنلاین و منابع آنلاین می‌تواند به دانش آموزان دسترسی گسترده‌تری به مطالب آموزشی، تمرین‌های تعاملی و فعالیت‌های عملی دهد. فناوری می‌تواند تجربیات یادگیری دانش آموزان را غنی کند و آن‌ها را برای مشارکت فعال ترغیب نماید (Ulya et al, 2022).

همچنین، توسعه برنامه‌های مهارت‌های گفتاری و نوشتاری خاص می‌تواند یک گام استراتژیک باشد. کارگاه‌ها یا دوره‌های آموزشی با تمرکز بر توسعه مهارت‌های ارتباطی دانش آموزان در زبان عربی می‌تواند فضای هدایت شده‌تری را برای بهبود شایستگی زبانی آنها فراهم کند. اندازه‌گیری و ارزیابی دوره‌ای نیز استراتژی‌های مهمی هستند. ارزشیابی پیشرفت دانش آموزان از طریق امتحانات منظم، تکالیف یا ارائه می‌تواند به شناسایی نقاط ضعف و ارائه بازخورد سازنده کمک کند. با این رویکرد، معلمان می‌توانند برنامه‌های یادگیری مناسب‌تری را برای برآوردن نیازهای فردی دانش آموزان طراحی کنند (Asbulah et al, 2020). برای دستیابی به بهبود پایدار در ارتقای سطح زبانی، همکاری بین مدارس، معلمان و دانش آموزان نیز باید تقویت شود. تشویق دانش آموزان به ابتکار عمل در یادگیری، مانند بکارگیری مهارت‌های زبانی در زمینه‌های عملی و روزمره، می‌تواند رشد مهارت‌های زبانی آن‌ها را تسریع بخشد. با اجرای ترکیبی از این استراتژی‌ها، مدارس می‌توانند محیط یادگیری پویا، حمایتی و مؤثری را برای ارتقای شایستگی زبانی دانش آموزان در یادگیری زبان عربی ایجاد کنند (Alhirtani, 2019). براساس مطالب عنوان شده و وجود چالش‌های بسیار در یادگیری زبان عربی برای دانش آموزان در پژوهش حاضر به شناسایی عوامل مؤثر جهت ارتقای سطح درس زبان عربی دانش آموزان متوسطه شهر کرمان پرداخته شده است و سؤال اصلی تحقیق به این صورت می‌باشد که عوامل مؤثر جهت ارتقای سطح درس زبان عربی چه می‌باشد؟

ادبیات نظری

ارتقای سطح درس زبان عربی

در عصر جهانی شدن، فرصت‌ها و چالش‌های فراوانی در ارتقای سطح زبان عربی در فرایند آموزش دیده می‌شود (Shorman et al, 2022). جهانی شدن درها را برای تعامل بین فرهنگی و نیاز به تسلط بر زبان عربی به عنوان یکی از زبان‌های بین‌المللی مورد استفاده در زمینه‌های مختلف از جمله دیپلماسی، تجارت، رسانه و دانشگاه باز کرده است. در این زمینه، مدارس و دانشگاه‌ها نقش محوری در رفع این نیازها و ارائه فارغ التحصیلانی با مهارت در زبان عربی دارند. یکی از فرصت‌هایی که در فرآیند بهبود سطح زبان عربی در آموزش عالی وجود دارد، دسترسی آسان‌تر به منابع آموزشی غنی، مانند کتاب‌های درسی، مواد آموزشی آنلاین، نرم‌افزارها و ابزارهای دیگر است (Mustapa et al, 2022).

در زمینه یادگیری زبان عربی، اجرای استراتژی‌های مؤثر برای ارتقای شایستگی زبانی دانش آموزان بسیار مهم است. یکی از رویکردهایی که می‌توان اتخاذ کرد، استفاده از روش‌های تدریس تعاملی و کاربردی است. در این زمینه، استفاده از روش‌های ارتباطی که از تمرین‌های گفتاری، شنیداری، خواندن و نوشتن پشتیبانی می‌کنند ضروری می‌شود. مشارکت دادن دانش آموزان در فعالیت‌های روزانه و شبیه‌سازی موقعیت‌های عملی می‌تواند مهارت‌های زبانی آن‌ها را به طور جامع تقویت کند (Yusvida et al, 2020). این امکانات و راهبردها به دانش آموزان اجازه می‌دهد تا دانش عربی خود را

گسترش دهند و مهارت‌های زبانی بهتری کسب کنند. علاوه بر این، مدارس می‌توانند محیطی حمایتی را فراهم کنند که در آن دانش‌آموزان می‌توانند با عرب‌زبانان بومی یا با دانش‌آموزانی که علائق مشترک دارند، به صورت آنلاین و غیرآنلاین تعامل داشته باشند، بنابراین توانایی آنها در برقراری ارتباط با زبان عربی بهبود می‌یابد. راهکارهای متنوعی برای افزایش سطح زبان عربی در مطالعات عنوان شده است بعنوان مثال (Kavusi & Saliminijad, 2023) در پژوهشی عنوان داشتند ضرورت بازطراحی و بازبینی درس عربی به منظور حذف نقاط ضعف و مشکلات مربوط به آن، امری انکارناپذیر است و معلمان بایستی با تقویت انگیزه‌های یادگیری در دانش‌آموزان و با استفاده از روش‌های فعال تدریس دانش‌آموزان را به هدف غایی یعنی درک و فهم متون و مکالمه نزدیک نمایند.

پیشینه پژوهش

(Pratama et al, 2024) در پژوهشی عنوان داشتند مدارس باید محتوای برنامه‌های درسی را با نیازها و تحولات جاری تطبیق دهند. از جمله آماده سازی دانش‌آموزان برای برقراری ارتباط با یک زبان بین‌المللی، یعنی عربی، به ویژه در عصر انقلاب صنعتی ۴.۰. متأسفانه، در آموزش زبان عربی در مدارس اسلامی اغلب هنوز از روش‌های کلاسیک استفاده می‌شود. نتایج این تحقیق نشان داد استفاده از روش‌های نوین و ابزارهای فناورانه برای آموزش عربی در بهبود یادگیری دانش‌آموزان تأثیر بسزایی دارد.

(Mollaie & Aslam Raiesi, 2024) به بررسی ارزیابی آموزش درس عربی در آموزش عالی بر اساس مدل کرک پاتریک در مؤسسات آموزش عالی تهران پرداختند. یافته‌های تحقیق نشان داد که مولفه‌های ارزیابی اثربخشی آموزش شامل واکنش، یادگیری و نتایج قادر به پیش‌بینی اثربخشی آموزش درس عربی در آموزش عالی بر اساس مدل کرک پاتریک هستند. بر اساس یافته‌های تحقیق آموزش درس عربی در مؤسسات آموزش عالی شهر تهران از لحاظ مولفه‌های واکنش، یادگیری و نتایج در حد مطلوبی قرار دارد.

(Kavusi & Saliminijad, 2023) به بررسی واکاوی تجارب زیسته معلمان از چالش‌های درس عربی مقطع متوسطه پرداختند. پس از استخراج و دسته‌بندی موضوعی، ابعاد شامل چرخش درس عربی به آموزش دینی، عدم خلاقیت و صلاحیت معلمان، خوانش تک‌ساحتی قواعد محوری، چالش‌های برنامه درسی عربی، کاستی ابزارهای دیداری-شنیداری، عدم سنخیت ارزشیابی با اهداف کتاب و عدم به روزرسانی و انتقال تجربیات است. اعتبار داده‌ها با استفاده از تکنیک‌های تأییدپذیری از طریق خودبازبینی پژوهش‌گران و اعتمادپذیری با هدایت دقیق جریان جمع‌آوری اطلاعات و هم‌سوسازی پژوهش‌های مرتبط تعیین می‌شود. با توجه به نتایج حاصله، ضرورت پذیرش ضرورت بازطراحی و بازبینی درس عربی به منظور حذف نقاط ضعف و مشکلات مربوط به آن؛ امری انکارناپذیر است و معلمان بایستی با تقویت انگیزه‌های یادگیری در دانش‌آموزان و با استفاده از روش‌های فعال تدریس دانش‌آموزان را به هدف غایی یعنی درک و فهم متون و مکالمه نزدیک‌تر نمایند.

(Hasibuan & Jundi, 2023) نیز در مطالعه‌ای عنوان داشتند علاقه کم به یادگیری و مهارت‌های ناکافی در بین دانش‌آموزان چالش‌هایی را در آموزش زبان عربی در دبیرستان ایجاد کرده است. برای پرداختن به این موضوع نیاز به رسانه‌های آموزشی جذاب و نوآور وجود دارد. این پژوهش با هدف تعیین اثربخشی استفاده از رسانه‌های طنزپرداز به

عنوان ابزار یادگیری برای افزایش مهارت خواندن دانش آموزان در موضوع زبان عربی انجام شده است. براساس یافته‌ها، رسانه‌ها تأثیر قابل توجهی بر بهبود مهارت‌های خواندن دانش آموزان در زمینه مطالب عربی دارند.

(Leleparry et al, 2023) در پژوهشی به بررسی چالش‌ها و فرصت‌های آموزش عربی پرداختند و با استفاده از روش پرسشنامه‌ای به این نتیجه رسیدند که استفاده از فناوری‌هایی مانند GPT Chat در یادگیری زبان عربی در مؤسسات عالی، پاسخ‌های مثبتی از جمله افزایش مهارت‌های خواندن دانش آموزان، افزایش انگیزه در یادگیری، افزایش اشتیاق برای یادگیری و سهولت در انجام تکالیف را در پی دارد. نتیجه گیری این تحقیق توضیح می‌دهد که وجود GPT Chat فرصت‌های بسیار زیادی را به خصوص در فرآیند یادگیری زبان عربی فراهم می‌کند زیرا مزایای زیادی از استفاده از GPT Chat به دست می‌آید.

(Kamalia et al, 2022) در این زمینه عنوان داشتند راهبردهای گوناگونی برای ارتقای سطح زبان عربی دانش آموزان باید بکار گرفته شود. از جمله عوامل حمایتی، مانند روش‌های مختلف سخنرانی که دانش آموزان را برای فعال بودن در یادگیری ترغیب می‌کند، وجود منشور اخلاقی در مورد استفاده از زبان عربی به عنوان زبان اصلی و همچنین در دسترس بودن امکاناتی مانند آزمایشگاه زبان. در این میان، عامل بازدارنده نیز وجود دارند از جمله اینکه اساتیدی هستند که راهبردهای یادگیری فعال را درک نمی‌کنند؛ عدم تعهد و جدیت اساتید در اجرای راهبردهای یادگیری فعال نیز از عوامل بازدارنده است.

(Fatemidust, 2020) در پژوهشی به بررسی راهکارهای جذاب نمودن آموزش عربی پرداخت و عنوان داشت استفاده از برنامه‌ریزی و طراحی آموزش مناسب، انگیزه سازی، ایجاد جو مطلوب و ارتباط مؤثر و پاسخگویی به نیازهای ویژه دانش آموزان، استفاده از فناوری‌های نوین، تقویت مهارت استنباط، تقویت مهارت‌های تفکر، خوب گوش دادن، خوب خواندن، خوب سؤال کردن، بارش مغزی، روش اکتشافی، روش مسئله‌ای، واحدها و بازی و ... با اجرایی متناسب با جذابیت درس عربی ارتباط دارد.

(Taghizadeh, 2020) به بررسی ضعف دانش آموزان در مهارت‌های چهارگانه زبان عربی و شناسایی موانع یادگیری و ارتقاء انگیزش با رویکرد مغز محوری پرداخت. نتایج زیر بدست آمد: تعداد دانش آموزان، نبود امکانات آموزشی، استاندارد نبودن سؤالات، عدم تمرکز دانش آموزان، مشکلات خانوادگی، کم سواد بودن برخی خانواده‌ها، تدریس ناکارآمد، عدم جذابیت متون از عوامل کاهش سطح یادگیری است و مهم‌ترین راه‌های افزایش انگیزه می‌توان به مسئله محوری، پربارسازی محیط آموزشی، بازخورد تعاملی، بکارگیری حافظه دیداری و شنیداری و الگوسازی معنادار اشاره نمود. یافته‌های پژوهش، نتایج مطالعات قبلی را مورد تأیید قرار می‌دهد و نشان می‌دهد که آموزش یادگیری مغزمحور بر میزان یادگیری دانش آموزان و افزایش انگیزش آن‌ها تأثیر دارد.

روش پژوهش

تحقیق حاضر از نظر هدف، با توجه به اینکه به شناسایی عوامل مؤثر جهت ارتقای سطح درس زبان عربی دانش آموزان متوسطه شهر کرمان پرداخته است، در حیطه تحقیق کاربردی طبقه‌بندی می‌شود و از نظر چگونگی گردآوری داده‌های مورد نیاز، در گروه «تحقیق کیفی» طبقه‌بندی می‌شود. برای این منظور داده‌های کیفی از طریق انجام مصاحبه نیمه

ساختمند با مشارکت کنندگان و تحلیل محتوا گردآوری می‌شود که منجر به شناسایی عوامل مؤثر بر ارتقای سطح زبان عربی در دانش آموزان گردد، جامعه آماری این پژوهش کلیه اساتید، معلمان و خبرگان آموزش زبان عربی است. نمونه‌گیری نیز به صورت نظری انجام شد. نمونه‌گیری نظری، نوعی نمونه‌گیری هدفمند است که پژوهشگر را در خلق یا کشف نظریه با مفاهیمی یاری می‌کند که ارتباط نظری آن‌ها با نظریه در حال تکوین اثبات شده است. در نمونه‌گیری نظری از رویدادها نمونه‌گیری می‌شود، نه لزوماً از افراد و تا رسیدن مقوله‌ها به اشباع نظری ادامه می‌یابد مقصود از اشباع نظری، مرحله‌ای است که در آن دیگر داده‌های جدیدی در ارتباط با مقوله پدید نیایند، مقوله گستره مناسبی یافته و روابط بین مقوله‌ها برقرار و تأیید شده باشند. در این پژوهش از مصاحبه سیزدهم، تکرار در داده‌ها مشاهده شد؛ به گونه‌ای که مفهوم جدیدی شناسایی نشد، اما با وجود این، در نهایت پانزده مصاحبه صورت پذیرفت. تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش با استفاده از تحلیل محتوا و از نرم‌افزار Maxqda استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

در این مرحله پس از پیاده‌سازی مصاحبه‌های انجام گرفته به مقوله‌بندی کدهای بدست آمده پرداخته شد. در ادامه مقوله‌های فرعی و اصلی استخراج شده نمایش داده شده است. پس از مقوله‌بندی کدهای استخراج شده مشاهده شد که ۴۷ مقوله فرعی و ۹ مقوله اصلی استخراج گردید. مقوله‌های اصلی استخراج شده شامل آموزش فناوری محور، آموزش پژوهش محور، آموزش پرسش محور، آموزش بازی محور، آموزش گروهی، جذابیت در تدریس، بکارگیری روش‌های خلاقانه و ابتکاری، تقویت مهارت تفکر و توجه به تفاوت‌های فردی دانش آموزان هستند.

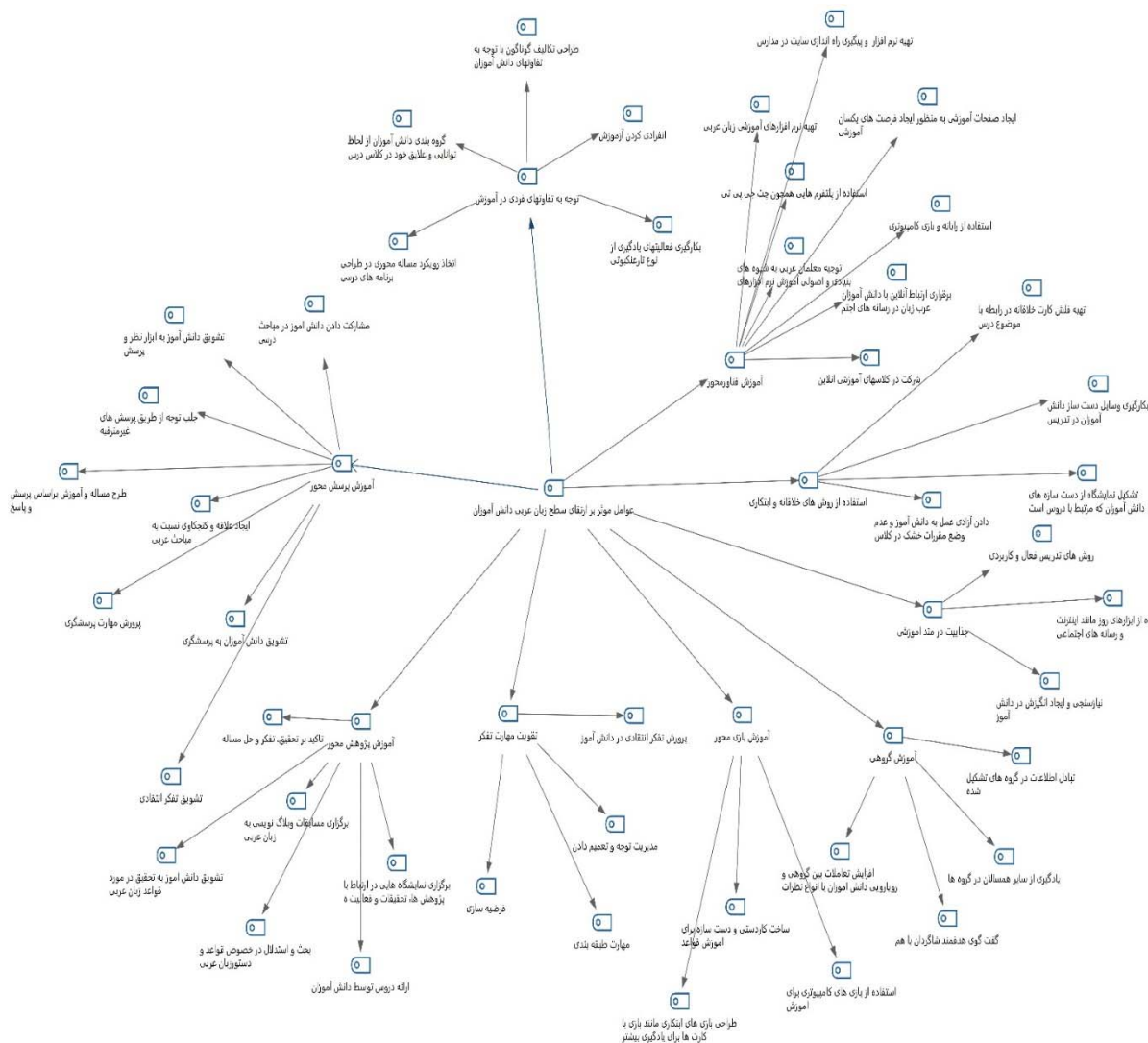
جدول ۱. مقوله‌های فرعی و اصلی استخراج شده

مقوله اصلی	مقوله فرعی	فراوانی
آموزش فناوری محور	استفاده از پلتفرم‌هایی همچون چت جی پی تی	م ۷-م ۲-م ۳-م ۱۵
	استفاده از رایانه و بازی کامپیوتری	م ۱-م ۳-م ۵-م ۴-م ۹
	شرکت در کلاسهای آموزشی آنلاین	م ۲-م ۳-م ۶-م ۷-م ۱۰-م ۱۲
	تهیه نرم افزارهای آموزشی زبان عربی و توجه بیشتر به مکالمه این زبان در کتب درسی	م ۲-م ۴-م ۸-م ۱۴
	ایجاد صفحات آموزشی به منظور ایجاد فرصت‌های یکسان آموزشی	م ۵-م ۷-م ۱۳
	تهیه نرم افزار و پیگیری راه اندازی سایت در مدارس	م ۲-م ۳-م ۵-م ۴-م ۱۵
	توجه معلمان عربی به شیوه‌های بنیادی و اصولی آموزش نرم افزارهای عربی،	م ۱-م ۹-م ۱۱
	برقراری ارتباط آنلاین با دانش آموزان عرب زبان در رسانه‌های اجتماعی	م ۱-م ۲-م ۴-م ۵-م ۷
آموزش پرسش محور	تشویق دانش آموزان به پرسشگری	م ۲-م ۳-م ۶-م ۱۵

م ۲-م ۳-م ۴-م ۱۴	ایجاد علاقه و کنجکاوی نسبت به مباحث عربی	
م ۲-م ۳-م ۴-م ۸	تشویق تفکر انتقادی	
م ۴-م ۵-م ۶-م ۹-م ۱۴	پرورش مهارت پرسشگری	
م ۲-م ۷-م ۸-م ۱۰-م ۱۳	جلب توجه از طریق پرسش های غیرمترقبه	
م ۲-م ۳-م ۶-م ۱۲	مشارکت دادن دانش آموز در مباحث درسی	
م ۳-م ۶-م ۷-م ۸	طرح مساله و آموزش براساس پرسش و پاسخ	
م ۸-م ۵-م ۱-م ۱۰-م ۱۲	تشویق دانش آموز به ابزار نظر و پرسش	
م ۹-م ۸-م ۵-م ۱-م ۱۱-م ۹	مشارکت دادن دانش آموزان در کارهای گروهی و پژوهشی	آموزش پژوهش محور
م ۷-م ۹-م ۱۲-م ۱۳	ارائه دروس توسط دانش آموزان	
م ۵-م ۷-م ۹-م ۱۱-م ۱۲	برگزاری نمایشگاه هایی در ارتباط با پژوهش ها، تحقیقات و فعالیت های دانش آموزی در سطوح منطقه و استان و کشور.	
م ۲-م ۴-م ۸-م ۱۰-م ۱۱	برگزاری مسابقات وبلاگ نویسی به زبان عربی	
م ۳-م ۵-م ۶-م ۷-م ۸-م ۱۲	تاکید بر تحقیق، تفکر و حل مساله	
م ۳-م ۵-م ۶-م ۱۴	بحث و استدلال در خصوص قواعد و دستور زبان عربی	آموزش بازی محور
م ۲-م ۷-م ۵-م ۱۰	تشویق دانش آموز به تحقیق در مورد قواعد زبان عربی	
م ۱-م ۵-م ۶-م ۱۰-م ۱۲	ساخت کاردستی و دست سازه برای آموزش قواعد	
م ۱-م ۵-م ۳-م ۸-م ۱۵	استفاده از بازی های کامپیوتری برای آموزش	
م ۱-م ۴-م ۵-م ۸-م ۱۴	طراحی بازی های ابتکاری مانند بازی با کارت ها برای یادگیری بیشتر	
م ۲-م ۳-م ۸-م ۱۱-م ۱۲	گفت گوی هدفمند شاگردان با هم	آموزش گروهی
م ۱-م ۵-م ۷-م ۹	تبادل اطلاعات در گروه های تشکیل شده	
م ۱-م ۳-م ۵-م ۷-م ۸	افزایش تعاملات بین گروهی و رویارویی دانش آموزان با انواع نظرات	
م ۲-م ۳-م ۶-م ۸-م ۱۵	یادگیری از سایر همسالان در گروه ها	جذابیت در متد آموزشی
م ۳-م ۶-م ۷-م ۱۱-م ۱۳	روش های تدریس فعال و کاربردی	
م ۱-م ۳-م ۴-م ۵-م ۸	استفاده از ابزارهای روز مانند اینترنت و رسانه های اجتماعی	
م ۴-م ۶-م ۵-م ۹-م ۱۲	نیازسنجی و ایجاد انگیزش در دانش آموز	استفاده از روش های خلاقانه و ابتکاری
م ۵-م ۷-م ۸-م ۹-م ۱۴	بکارگیری وسایل دست ساز دانش آموزان در تدریس	
م ۲-م ۱-م ۵-م ۱۲	تشکیل نمایشگاه از دست سازه های دانش آموزان که مرتبط با دروس است	
م ۱-م ۳-م ۵-م ۷-م ۸	تهیه فلش کارت خلاقانه در رابطه با موضوع درس	
م ۸-م ۵-م ۱-م ۹	دادن آزادی عمل به دانش آموز و عدم وضع مقررات خشک	

در کلاس		
م ۳-۳م-۶م-۱۰م-۱۳	مهارت طبقه بندی	تقویت مهارت تفکر
م ۱-۱م-۴م-۸م-۱۴	فرضیه سازی	
م ۳-۳م-۴م-۹	پرورش تفکر انتقادی در دانش آموز	
م ۲-۲م-۳م-۴م-۸	مدیریت توجه و تعمیم دادن	
م ۱-۳م-۷م-۸م-۱	گروه بندی دانش آموزان از لحاظ توانایی و علائق خود در کلاس درس	توجه به تفاوت های فردی در آموزش
م ۱-۱م-۵م-۶م-۱۰	اتخاذ رویکرد مساله محوری در طراحی برنامه های درسی	
م ۱-۱م-۴م-۵م-۱۳	طراحی تکالیف گوناگون با توجه به تفاوت های دانش آموزان	
م ۷-۷م-۸م-۱۱	بکارگیری فعالیت های یادگیری از نوع تار عنکبوتی	
م ۲-۲م-۷م-۱۰م-۱۱م-۱۳	انفرادی کردن آموزش	

در نهایت خروجی نرم افزار مکس کیو دی ای در خصوص عوامل مؤثر بر ارتقای سطح زبان عربی نمایش داده شده است

شکل ۱. نمودار درختی عوامل مؤثر جهت ارتقای سطح درس زبان عربی دانش آموزان متوسطه

بحث و نتیجه گیری

یافته‌های این تحقیق برای ارتقای سطح زبان، به ویژه در زمینه یادگیری زبان عربی بسیار مهم است. بررسی روش‌های تدریس خلاقانه، درک و استفاده از فناوری‌های نوین و راهبردهای ارتقای سطح زبانی کمک‌های ارزشمندی به بهبود کیفیت برنامه درسی زبان عربی می‌کند. از نتایج این تحقیق می‌توان برای شناسایی موفق‌ترین روش‌های تدریس در بهبود درک و تسلط دانش آموزان به زبان عربی استفاده کرد. به این ترتیب، برنامه درسی را می‌توان برای ادغام بهتر با یک رویکرد مؤثر و پاسخگو به نیازهای یادگیری دانش آموزان تنظیم کرد. بدین معنا که می‌توان برنامه درسی را به گونه‌ای ساختار داد که فضایی را برای توسعه مهارت‌های زبان عربی بدون ایجاد مشکل فراهم کند. علاوه بر این، راهبردهای افزایش شایستگی زبانی، مانند استفاده از فناوری آموزشی، رویکردهای پژوهش محور، برنامه‌های فوق برنامه و تاکید بر روش‌های مبتکرانه در تدریس را می‌توان در برنامه درسی ادغام کرد. توسعه یک برنامه درسی که شامل این استراتژی باشد می‌تواند مشارکت دانش آموزان را در یادگیری زبان عربی افزایش دهد.

بنابراین نتایج حاکی از این است استفاده از روش‌های نوین، خلاقانه و بهره‌مند از ابزارهای فناورانه می‌تواند با برانگیختن حس کنجکاوی، اشتیاق و مشارکت دانش‌آموز بر میزان یادگیری درس عربی و ارتقای سطح زبانی آن‌ها تأثیر گذار باشد. نتایج این پژوهش با نتایج (Pratama et al, 2024) (Mollaie & Aslam Raiesi, 2024) (Kavusi & Fatemidust, 2023) (Saliminijad, 2023) (Hasibuan & Jundi, 2023) (Leleparry et al, 2023) (Kamalia et al, 2022) (Fatemidust, 2020) (Taghizadeh, 2020) همسو می‌باشد. عنوان داشت استفاده از برنامه‌ریزی و طراحی آموزش مناسب، انگیزه‌سازی، ایجاد جو مطلوب و ارتباط مؤثر و پاسخگویی به نیازهای ویژه دانش‌آموزان، استفاده از فناوری‌های نوین، تقویت مهارت استنباط، تقویت مهارت‌های تفکر، خوب گوش دادن، خوب خواندن، خوب سؤال کردن، بارش مغزی، روش اکتشافی، روش مسئله‌ای، واحدها و بازی و ... با اجرایی متناسب با جذابیت درس عربی ارتباط دارد. (Kamalia et al, 2022) در این زمینه عنوان داشتند راهبردهای گوناگونی برای ارتقای سطح زبان عربی دانش‌آموزان باید بکار گرفته شود. از جمله عوامل حمایتی، مانند روش‌های مختلف سخنرانی که دانش‌آموزان را برای فعال بودن در یادگیری ترغیب می‌کند، وجود منشور اخلاقی در مورد استفاده از زبان عربی به عنوان زبان اصلی و همچنین در دسترس بودن امکاناتی مانند آزمایشگاه زبان. در این میان، عامل بازدارنده نیز وجود دارند از جمله اینکه اساتیدی هستند که راهبردهای یادگیری فعال را درک نمی‌کنند؛ عدم تعهد و جدیت اساتید در اجرای راهبردهای یادگیری فعال نیز از عوامل بازدارنده است.

نتایج این پژوهش در افزایش موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان در درس عربی و تعمیق آموزه‌های زبان علوم و معارف اسلامی در دانش‌آموزان که همواره مورد نظر مربیان و مسئولین تعلیم و تربیت بوده است؛ تأثیرگذار است. یافته‌ها نشان می‌دهد یکی از عوامل موفقیت دانش‌آموزان در درس عربی، توجه به مؤلفه‌های اثرگذار و روش‌های اثربخش در آموزش و یادگیری است که راهبردهای یادگیری و آموزش از جمله آن‌هاست. هرچند نمی‌توان به‌طور دقیق و کامل برای آموزش اثربخش درس عربی در دوره متوسطه، یک برنامه درسی مشخص تعیین کرد، اما راهبردهای تدریس اغلب به منزله بخشی جدایی‌ناپذیر از فعالیت‌های دانش‌آموزان و با توجه به همان الگویی که برنامه درسی طراحی می‌شود، طرح‌ریزی می‌شوند. رسالت جدید نظام‌های آموزشی متناسب با ویژگی‌های عصر جدید، قادر ساختن نسل جدید به گشت و گذار جدی، جهت‌دار و هدف‌دار در منابع اطلاعاتی بی‌حد و حصر است که مهمترین پیش‌نیاز آن را باید مجهولات و پرسش‌های فرد دانست. دستیابی به چنین نظام‌های آموزشی منوط به وجود فراگیرانی خلاق و فعال است که در مورد انواع مهارت‌های اجتماعی، بالاخص مهارت‌های تفکر انتقادی و پرسش کردن، از دانش و آگاهی لازم برخوردار باشند. تسلط بر روش‌ها و راهبردهای مؤثر تدریس برای تقویت زبان عربی که کلید فهم قرآن و حدیث است، ضرورتی است که در این نوشتار به معرفی برخی از آنها مانند آموزش پرسش محور، گروه محور، آموزش مبتنی بر بازی، آموزش بهره‌مند از فناوری اطلاعات و ارتباطات، آموزش مبتکرانه و خلاق، آموزش مبتنی بر تفاوت‌های فردی، یادگیری متکی بر تفکر پرداخته شد. این راهبردها متناسب با محتوای دروس عربی دوره متوسطه انتخاب شد تا ضمن رشد قدرت بیان و استدلال شاگردان، پرورش خلاقیت، تقویت روحیه مشارکتی و گروهی در شاگردان، افزایش حس اعتمادبه‌نفس و جرأت‌ورزی در شاگردان، توسعه و تقویت مهارت‌های شنیداری و گفتاری، بالا رفتن حس پذیرش تفاوت‌ها در میان

شاگردان، رشد شخصیت شاگردان از ابعاد متعدد، احساس تعلق و وابستگی مثبت به کلاس درس عربی، فرایند آموزش و یادگیری را برای شاگرد دلچسب و لذت بخش نماید.

بنابراین و با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان گفت یک برنامه درسی و طرح درس ویژه در تدریس در کنار رفتار مناسب خود معلم، می‌تواند در بهبود ویژگی‌های ذهنی دانش‌آموزان و علاقه‌مندی و خلاقیت دانش‌آموزان بسیار مؤثر باشد. یادگیری در اثر روش‌های فعال و مشارکتی و گروهی به یک لذت درونی، جذاب و به دور از خستگی و با شور و نشاط منجر می‌شود و انس و الفت، صمیمیت بین معلم و متعلم را ایجاد می‌کند و فراگیران را مشتاق فهمیدن و فکر کردن می‌کند. از میان برداشتن موانع، برنامه‌ریزی‌های مناسب و ایجاد انگیزه و انقلابی درونی در باورهای غلط معلمان در استفاده از روش‌های تکراری و غیرفعال می‌تواند سرآغازی برای ترویج و گسترش روش‌های فعال تدریس باشد. استفاده از برخی روش‌های تکمیلی و خلاقانه در قالب‌های متفاوت می‌تواند بر جذابیت روش‌های به کار گرفته شده در درس بیفزاید و یادگیری را تقویت و تثبیت نماید.

راه‌های پیشنهادی جهت ترویج شیوه‌های جذاب و فعال در تدریس از دید این پژوهش عبارتند از:

۱. شناخت کافی معلمان نسبت به انواع روش‌های فعال و جذاب
۲. فراهم ساختن بستر مناسب برای اجرای روش‌های فعال به جهت فرصت، امکانات کافی و تنظیم برنامه‌ها و موقعیت‌های مناسب
۳. تشویق و فعال‌سازی معلمان در جهت به کارگیری و استفاده از شیوه‌های جذاب و فعال
۴. در اختیار گذاردن مطالب و منابع مربوطه به روز و دسترسی آسان به آن
۵. از میان برداشتن موانعی که از طریق سیستم اداری و بخشنامه‌های آموزش و پرورش و مسئولین ایجاد می‌شود؛ همانند محدودیت‌های زمانی (و تداخل برنامه‌ها) و امکانات، تکیه بر محفوظات و نه دانسته‌ها در ارزشیابی‌ها
۶. مجهز ساختن مراکز آموزشی به امکانات و تکنولوژی روز
۷. استفاده اساتید دانشگاه‌ها و اساتید دوره‌های ضمن خدمت از روش‌های جذاب و فعال، به‌طور عملی (چراکه اغلب معلمان به علت و یا به بهانه نداشتن فرصت و امکانات کافی و مناسب، خود از به کارگیری روش‌های فوق، استقبال لازم را نمی‌کنند).

Reference

- Asbulah, L. H., & Lubis, M. A., & Aladdin, A., & Sahrim, M. (2020). The Level of Students Engagement in Arabic Language Within Public Universities. *Asia Pacific Journal of Educators and Education*, 35(1), 1–16. <https://doi.org/10.21315/apjee2020.35.1.1>
- Alhirtani, N. A. K. (2019). The Use of Modern Teaching Methods in Teaching Arabic Language at Higher Education Phase from the Point View of Arabic Language Professors—A Case of a Premier University. *International Education Studies*, 13(1), 32. <https://doi.org/10.5539/ies.v13n1p32>
- Fatemi Doost, A. (2020). How to make the Arabic classroom attractive and active. *Two specialized scientific quarterly journals of research in Arabic language and literature teaching*. 2(2). 183-202. (In Persian)
- Fathoni. (2021). Pembelajaran Dan Sistem Pengajaran Bahasa Arab Di Madrasah Ibtidaiyah: Inovasi Atau Tantangan. *MODELING: Jurnal Program Studi PGMI*, 8(2), 257–268. [Http://Jurnal.Stitnualhikmah.Ac.Id/Index.Php/Modeling/Article/View/1066](http://Jurnal.Stitnualhikmah.Ac.Id/Index.Php/Modeling/Article/View/1066)
- Hasibuan, R., & Jundi, M. (2023). Optimizing Student's Reading Skill: An Experimental Study on The Influence of Comic Media on Arabic Language Learning. *El-Mahara*, 1(2), 55-68.

- Husein, S. Y., & Hasaniyah, N., & Murdiono, M., & Akmaluddin, A. (2023). Teaching Methods, Challenges, And Strategies For Improving Students' Arabic Linguistic Competence. *Ijaz Arabi Journal of Arabic Learning*, 6(3). DOI:10.18860/ijazarabi.v6i3.23558
- Hamdy, M. Z., & Syaiful, B., & Zainullah Z., & Ach. Z. (2023). Strategy for Establishing an Arabic Language Environment in the Palengaan Laok Village School, Palengaan Pamekasan," *Al-Ridha: Jurnal Pengabdian Kepada Masyarakat* 1, no. 1 (2023): 27-39. DOI: <https://doi.org/10.58223/al-ridha.v1i1.46>
- Kamalia, K., & Nasution, W. N., & Nasution, S. (2022). Implementation of active learning strategies in improving Arabic language skills for students of Stai As-Sunnah Tanjung, North Sumatra. *Al-Ishlah: Jurnal Pendidikan*, 14(2), 1793-1802. DOI:10.35445/alishlah.v14i2.1902
- Kavusi, S., & Saliminijad, F. (2023). Challenges of Arabic lessons from the perspective of secondary school teachers. *Bi-Quarterly Journal of Research in Arabic Language and Literature Teaching*, 5(2), 57-71. (In Persian).
- Leleparry, H. L., & Rachmawati, R., & Zani, B. N., & Maharjan, K. (2023). ChatGPT: Opportunities and Challenges in the Learning Process of Arabic Language in Higher Education. *Journal International of Lingua and Technology*, 2(1), 10-22. DOI:10.55849/jiltech.v2i1.439
- Mollaie, A. A., & Aslam Raiesi, M. (2024). Evaluation of Arabic lesson teaching in higher education based on the Kirkpatrick model. *Management and Educational Perspective*, 6(1), 211-230. doi: 10.22034/jmep.2024.424101.1271. (In Persian)
- Mustapa, A. M., & Ghani, S. Ab., & Rahman, M. A., & Nawawi, Z., & Kamarudin, M. A. (2022). Evaluation of the online arabic treasure hunt as learning games activities using the technology acceptance model (TAM). 040017. <https://doi.org/10.1063/5.0092716>
- Nahar, S., & Zulheddi, Z., & M. Fajri Syahroni S. (2021). Implementation Of Arabic Language Learning Strategy In Improving The Quality Of Graduates In Nurul Private Tsanawiyah Madrasah Islam, Kuala District, Langkat Regency. *At-Tarbiyat: Jurnal Pendidikan Islam*, 4(2), 337-347. DOI: <https://doi.org/10.37758/jat.v4i2.271>
- Pratama, A. W., & Mahliatussikhah, H., & m Murtadho, N., & Kholisin, K. (2024). Opportunities and Challenges of Common European Framework of Reference for Language (CEFR) Standardization in Arabic Language Learning. *Arabi: Journal of Arabic Studies*, 9(1), 33-42.
- Rahmi, E. N., & Nurmala, M., & Nurbayan, Y., & Syukran, S., & Faza, A. M. (2024). A Phenomenological Study of Arabic Language Environment to Improve Students' Speaking Skills at Modern Islamic Boarding School. *Mantiq Tayr: Journal of Arabic Language*, 4(1), 232-256. DOI:10.25217/mantiqutayr.v4i1.4085
- Shorman, S., & Jarrah, M., & Alsayed, A. R. (2022). The Websites Technology for Arabic Language Learning Through COVID-19 Pandemic. Dalam A. Hamdan, A. Harraf, P. Arora, B. Alareeni, & R. Khamis Hamdan (Ed.), *Future of Organizations and Work After the 4th Industrial Revolution* (Vol. 1037, hlm. 327-340). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-99000-8_18
- Taghizadeh, H. (2020). Barriers to Learning Four Arabic Language Skills and Promoting Motivation Based on a Brain-Based Approach(Case Study; Tehran High School District 15 Students). *ARABIC LANGUAGE AND LITERATURE EDUCATION*, 2(2), 59-81. SID. <https://sid.ir/paper/950655/en>. (In Persian)
- Ulya, Nia H., & Chairani A., & Ashief El Qorny. (2022). Implementation of Bi'ah Lughawiyah in Improving Maharah Kalam at Modern Pondok Az-Zahra al-Gontory Purwokerto| Implementasi Bi'ah Lughawiyah dalam Peningkatan Maharah Kalam di Pondok Modern Az-Zahra al-Gontory Purwokerto," *Mantiq Tayr: Journal of Arabic Language* 2, no. 2 (2022): 174-184. DOI: <https://doi.org/10.25217/mantiqutayr.v2i2.251>
- Wijaya, C., & Murdiono, M., & Sarimov, R. (2023). Learning Memorize Arabic Vocabulary With Hangman Games. *Arabi: Journal Of Arabic Studies*, 8(1), 11-21. <https://doi.org/10.24865/Ajas.V8i1.500>
- Yusvida, M. (2020). Strategi Belajar Bahasa Arab Yang Efektif Pada Perguruan Tinggi. *Tatsqifiy: Jurnal Pendidikan Bahasa Arab*, 1(2), 127. <https://doi.org/10.30997/Tjpba.V1i2.278>